

Andorra

Jaume Bartumeu,
president de Progressistes-SDP

“Que ningú pensi que deixant la presidència callaré per sempre més”

El líder de Progressistes-SDP no tornarà a optar a la presidència de la formació, però deixa clar que continuarà fent política. Reconeix els mals resultats obtinguts a les eleccions i proposa una renovació per ampliar l'espectre de centreesquerra progressista que convenci aquells que volen un canvi i no van votar l'aliança.

Meritxell Prat
ANDORRA LA VELLA

Dissabte va anunciar que feia un pas al costat i que no repetiria com a president d'SDP. Per què?

Cal explicar-ho bé perquè he vist titulars una mica intencionats. Em fa angúnia haver de constatar que en aquest país, passar el relleu sigui vist com una renúncia, com un abandonament, i no és el cas.

Com es concreta la decisió?

Això no és un cop de cap ni tampoc una decisió, com pensen alguns, que estigui dictada per l'actualitat o pels resultats electorals. El mes de setembre del 2021 ja vaig anunciar a la meva executiva que per qüestions personals havia decidit passar el relleu quan haguéssim de fer la renovació de l'executiva. I això tocava entre maig i juny d'aquest any, amb eleccions o sense. Per tant, tots els membres de l'executiva ja sabien que no em tornaria a postular com a president de Progressistes-SDP.

Això significa que Jaume Bartumeu desapareix de la primera línia política?

Que ningú es pensi que deixant la presidència callaré per sempre més. Si algú s'ho pensa, s'equivoca molt. Jo continuaré

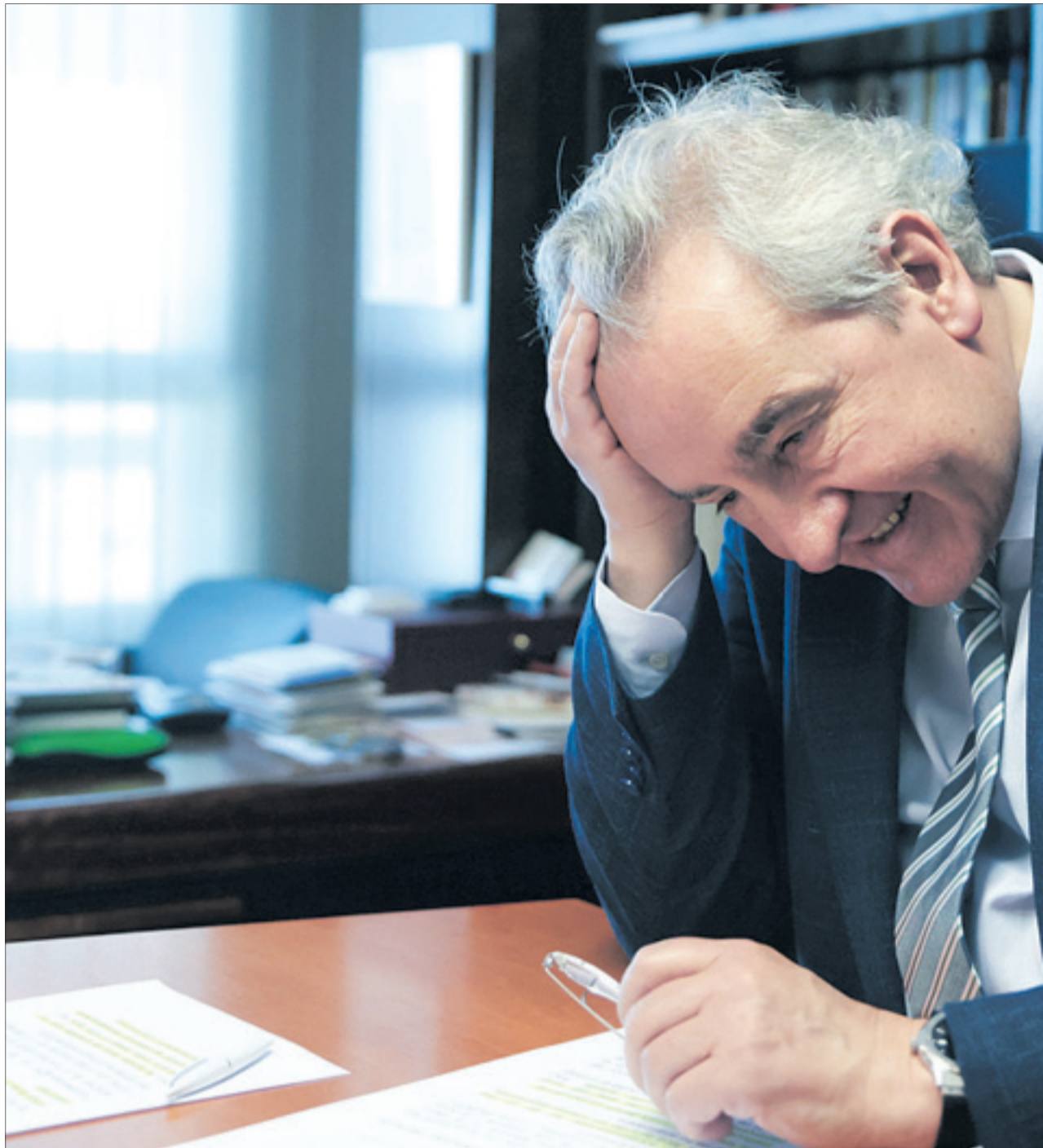
present en l'àmbit del meu partit, continuaré militant, aniré als consells nacionals, participaré del comitè local i seguiré compromès amb la defensa dels drets humans i del progrés del país. Encara diré més: seré més que mai un militant europeista i un defensor de la democràcia constitucional, que tal com pinta l'inici de la legislatura em sembla que tindrem feina.

Seguirà fent política activa.

Continuaré fent política, per tant, tots aquests que estanangoixats perquè em consideren un obstacle i que porto anys fent-los nosa, no es podran desangoixar. Continuaré opinant i en aspectes essencials com l'acord d'associació amb la Unió Europea i la defensa dels principis constitucionals no m'estaré de dir-hi la meva.

Xavier Espot ha estat crític amb vostè per no fer suficient autocrítica i no assumir responsabilitats pels resultats electorals. Com ho veu?

El senyor Espot és un gran especialista d'aquella frase castellana de *consejos vendo y para mí no tengo*. Com a persona pública prenc les meves decisions i no me les dicta cap poder econòmic ni cap família oligàrquica. Pot criticar el que vulgui, però pot-

“

El nostre resultat és dolent, ho vaig dir des del minut zero, està molt lluny de les nostres esperances

Cal fusionar plantejaments polítics i desempallegar-se d'estructures que puguin dividir

ser s'hauria de mirar casa seva, perquè el seu resultat electoral és l'ombra dels que havia fet Toni Martí.

Però el resultat de l'aliança no és bo.

El nostre resultat és dolent, ho vaig dir des del minut zero de la nit electoral, ho vaig dir l'endemà i ho he escrit i signat. El resultat està molt lluny de les nostres esperances i ho hem començat a analitzar. Però dins de l'anàlisi cal mirar també el sistema electoral. Jo hi era quan es va fer, d'altres que se n'aprofiten van votar en contra de la Constitució, però han passat 30 anys i potser necessita una adaptació. I no faig cap crítica del resultat, el resultat és el que és i amb la llei electoral que és legítima, però amb un 32% dels vots s'ha aconseguit una majoria absoluta. Veurem com ho fa, perquè de moment s'està contradient. En el primer debat va dir que volia governar amb mà estesa i després de la majoria absoluta, la

mà, per dir-ho en andorrà, se li ha arrupit una mica.

I en què s'hauria de canviar el sistema electoral?

Jo defenso una llista única nacional. És a dir, 28 o 42 consellers generals, però sortint d'una llista única nacional. Nosaltres vam veure com funcionava fa molts anys a San Marino.

El resultat seria diferent?

Hem fet una simulació i l'aliança socialdemòcrata hauria tingut sis consellers. Això vol dir que tots els altres s'haurien hagut de repartir d'una altra manera i, per tant, el senyor Espot no n'hauria tingut tants. A més, la injustícia del sistema comporta que a nosaltres sempre ens costa més vots tenir un conseller que no pas a les opcions conservadores com DA. És a dir, amb l'altre sistema DA hauria estat el primer partit en vots però no hauria tingut majoria absoluta i s'hauria de practicar la política de la mà estesa.

Jaume Bartumeu, president de Progressistes-SDP

FACUNDO SANTANA

Tornant a SDP. Com queda el partit, hi ha relleu garantit?

La continuïtat no es qüestionava en cap moment. Nosaltres tenim una opció política amb uns plantejaments de centreesquerra progressista i cal plantejar-se si Andorra necessita o no aquesta opció o si ha de viure en l'ambigüïtat de "no soc de dretes ni d'esqueres", que com deia François Mitterrand, qui diu això acaba sent de dretes. Hi ha un percentatge important de ciutadans que van fer confiança a l'aliança socialdemòcrata, gairebé un 25% de vots, que no és poca cosa, i pensem que ho hem de continuar defensant.

I com?

Amb un equip renovat, i jo entenc que això només es pot fer ampliant la perspectiva i per tant, superant el marc dels actuals partits polítics i anant a buscar aquells que dubtaven, que no acabaven d'estar convençuts dels plantejaments de l'aliança, però

que volien un canvi i no volien la continuïtat de DA. Hi ha un percentatge elevat d'electors que ho comparteixen però que no van votar l'aliança.

I doncs?

Es tracta d'iniciar un debat amb propostes concretes, un debat ciutadà, per aconseguir aquest canvi de la majoria que nosaltres hem defensat. Per tant, continuïtat d'SDP? Sí. Aportació d'SDP a una proposta d'ampliació de l'espectre de centreesquerra progressista? També. Però en parlarem a l'assemblea que farem al juny.

Quan parla d'ampliar l'espectre, parla de reconciliar-se amb el PS o d'anar més enllà? Teixir aliances amb Concòrdia, per exemple?

Jo no parlo dels aparells polítics. Parlo que hi hagi una força política que d'aquí uns anys pugui representar l'espectre de centreesquerra progressista. La re-

conciació, quan vam presentar l'aliança, ja vam dir que havíem llençat la rancúnia al riu. Per tant, no és qüestió de reconciliació.

I Concòrdia?

Avui dia, segons han dit ells, no són ni de dretes ni d'esqueres. Jo soc de centreesquerra progressista i no em puc definir que no soc ni de dretes ni d'esqueres. Per tant, jo crec que haurem de parlar, evidentment amb Concòrdia i amb tothom, però el tema no és fusionar estructures, sinó fusionar plantejaments polítics i desempallegar-se d'estructures que puguin dividir.

Veuríem néixer una nova plataforma o un nou partit?

Com he dit la continuïtat d'SDP no està en qüestió, continuem treballant però amb un camp més ampli i hem de parlar i escoltar. Des del 3 d'abril he parlat amb moltes persones i moltes que van votar i que volien un canvi han quedat decebudes amb els resultats. El nostre resultat és dolent, però a Demòcrates no estan per llançar les campanes al vol. Governaran amb majoria absoluta i amb el suport d'un 32% dels vots. Què vol dir això? Els resultats deixen un país dividit i l'ha dividit el senyor Espot, amb una política absolutament tancada al diàleg amb Terceravia i amb els consellers socialdemòcrates que hi havia al Consell.

És una qüestió de renovació de lideratges?

El que s'ha de fer és renovar, modificar, adaptar i articular un nou discurs. Les persones passen, però les propostes ideològiques es mantenen i nosaltres ens hem de mantenir. Però la seva pregunta em porta a una reflexió sobre la qüestió de l'obstacle.

Digui.

El senyor Espot, acompanyat del seu cor nacional o la seva polifònica d'editorialistes propagandistes diu que ara que ja s'ha apartat un obstacle, que era el president del PS, ara hem d'empenyer un altre obstacle que es diu Jaume Bartumeu i ja no hi haurà obstacles. L'obstacle per a la renovació eren els presidents d'aquests dos partits? Jo penso que no, però si era el cas, ja hi haurà noves presidències. Hem de definir la noció d'obstacle i continuaré sent un obstacle davant de determinats interessos liberal-elitistes. Faré d'obstacle perquè aquests interessos no s'apoderin totalment de les nostres institucions i defensaré

la nostra visió progressista, socialdemòcrata, de centreesquerra i del que és i ha de ser l'interès general.

La gent que volia canvi i no ha votat l'aliança, han confiat en Concòrdia tot i no estar en la mateixa línia ideològica.

És evident que tots els electors que tradicionalment des del 2005 havien votat socialdemòcrata s'han decantat per una opció nova, diferent, que semblava que aportava una nova coloració. I l'estudi que hem fet nosaltres ho demostra. També hi ha qui ha votat Andorra Endavant.

I per què ha passat?

Cal estudiar-ho, però la no-vetat en política a vegades és un plus. Però fixi's que cap dels

Els resultats electorals deixen un país dividit i l'ha dividit el senyor Espot amb una política tancada al diàleg

Abans de votar cal apuntar bé, perquè si no la dispersió de vot afavoreix qui està assegut a la cadira

votants que han optat per una d'aquestes opcions no volia la continuïtat del senyor Espot. El resultat global, pel que fa a nosaltres, ha quedat molt endarrere de les nostres esperances i de les esperances de molts ciutadans, com he dit, ha deixat un país dividit. I el captament del cap de Govern, des del dia 3 fins avui és un captament prepotent, que no ens anuncia res de bo per a l'evolució institucional d'Andorra. Haurem d'esperar el discurs d'investidura a veure què argumenta.

Des del primer dia va dir que no s'havia sabut passar bé el missatge. Què va fallar exactament?

Creo que era difícil fer un plantejament electoral intentant referir-se a la legislatura passada. En segon lloc, el programa de l'aliança i el de les altres dues forces que estaran a l'oposició tenen moltes similituds, excepte en l'acord d'associació, tot i que tant

Demòcrates com Concòrdia van modificar el seu discurs. Al final, l'elector que volia canvi i que veu que això d'Europa ens ha de preocupar, potser votar l'aliança o votar Concòrdia no li plantejava un problema extraordinari.

Quan es va presentar l'aliança tot era il·lusió. Per què no es va poder mantenir?

Les territorials. Estava clar que o les guanyava Espot o nosaltres, excepte a Sant Julià. Per tant, la proliferació de candidatures de Concòrdia i Andorra Endavant en parròquies on podíem guanyar nosaltres o si no guanyava Demòcrates, va ajudar el senyor Espot. I a mesura que va avançar la campanya aquest missatge no el vam aconseguir traslladar a la ciutadania. A Andorra no tenim una segona volta i per tant, abans de votar hem d'apuntar bé perquè si no, la dispersió del vot afavoreix qui està assegut a la cadira. Així ha guanyat les eleccions el senyor Espot.

Hi ha eleccions comunals al desembre. Com les afronten?

Encara no n'hem parlat, ho farem al juny.

És més factible un pacte amb el PS que amb DA, com a les últimes?

Amb DA crec que ja no és que ells no vulguin, és que nosaltres ni ens ho plantejem, per coherència. De fet, des del dia que vaig refusar l'última proposta del senyor Espot per a les eleccions generals, crec que era el 25 de gener, ja van començar a dir que ens foragitarien dels pactes comunals.

Ha tornat a parlar amb Xavier Espot després de les eleccions?

No, des del 25 de gener no hi he parlat més.

Li sap greu?

En aquest cas el problema és d'ell, no meu. El senyor Espot jo crec que ha estat el primer cap de Govern que he conegut que ha menystingut més els excaps de Govern. Per tant, no em ve de nou que no hàgim parlat.

Creu que la ideologia socialdemòcrata és més pròpia de qui no té dret a vot?

Des del 3 d'abril em trobo amb molta més gent que em diu això. Andorra és un país conservador, sempre ho ha estat, però amb aquest raonament el PSOE a Espanya tindria la victòria assegurada i les enquestes diuen que al PP el votarà molta gent.